

Ernholmiin hylätystä troolarista aiheutunut öljyvahinko

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto 07.09.2023 § 60

Valmistelija

Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Nauvon Ernholmissa upposi hylätty troolari. Pelastuslaitos vastaanotti ilmoituksen vedessä olevasta öljystä 12.5.2023. Troolarin havaittiin uponneen ja meressä oli kevyttä polttoöljyä, pelastuslaitoksen arvion mukaan noin 300–1 000 litraa.

Pelastuslaitos käynnisti välittömästi rajaamistoimet (öljyntorjuntapuomeja mereen ja öljynimeytysmattoja rannoille jne.). Myös rajavartiolaitos ja poliisi olivat mukana. Toimintaa johti pelastuslaitos. ELY-keskusta ja Sykeä informoitiin ja ne kytkettiin mukaan. Kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö valvoi tilannetta paikan päällä, ja tekninen päällikkö ja yhdyskuntainsinööri tekivät kohdekäynnin.

Pelastuslaitos nosti merestä noin 700 litraa öljypitoista vettä 15.5.2023. Öljyn saastuttamia lintuja ei ole havaittu. Rajavartiolaitos ja poliisi eivät ole onnistuneet selvittämään uponneen troolarin omistajaa. Rikosilmoitus on tehty.

Alueella järjestettiin paikkakatselmus 22.5.2023 pelastuslaitoksen, kaupungin ympäristönsuojeluyksikön, teknisen puolen ja Arctia Meritaito Oy:n asiantuntijan kesken.

Pelastuslaitos päätti 31.5.2023 lopettaa ensimmäiset Ernholmintien öljyonnettomuuden torjuntatoimet. Pelastuslaitoksen vastuu päättyy ja pelastuslaitos siirtää paikan jälkihoidon ja saneerauksen Paraisten kaupungille.

Rantojen öljypitoisuus on analysoitu. Kaupungilla on ollut ELY:n ja Öljysuojarahaston (ÖSRA) kanssa useita kokouksia, joista on pidetty pöytäkirjaa, jotta on voitu varmistua vaadittavista toimista sekä siitä, että Öljysuojarahasto korvaa kustannukset.

Kaupunki teki 1.6.2023 sopimuksen rantojen saneerauksesta Arctia Meritaito Oy:n kanssa. Jälkihoito- ja saneeraustyöt aloitettiin. Kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö on valvonut työtä ja sen tuloksia.

Kaupungin, ELY:n ja Arctian kesken on pidetty kokouksia tilanteen seuraamiseksi, ja toimenpidetasosta on päättänyt ELY. Ks. oheismateriaali Ernholmin jälkihoidon ja saneerauksen tilanteesta ja toimenpiteistä.

Tällä hetkellä jälkihoito- ja saneeraustyöt on melko pitkälti suoritettu loppuun kauempana uponneesta troolarista sijaitsevilla rannoilla. ELY on päättänyt, että uponnut troolari on nostettava ja siirrettävä maihin purettavaksi ja lajiteltavaksi. Troolarin uppoamispaikkaa lähinnä olevalla rannalla voidaan tehdä jälkihoito- ja saneeraustöitä vasta siirron jälkeen.

Kustannukset ovat tällä hetkellä noin 140 000 euroa ja kokonaiskustannusten arvioidaan olevan noin 0,5 miljoonaa euroa, kun vauriot on korjattu ja öljyvahingon lähde eliminoitu. Öljysuojarahasto korvaa kustannukset, kun projekti on saatu päätökseen ja hyväksytty (vuonna 2024).

Töiden arvioidaan olevan jotakuinkin valmiit vuoden loppuun mennessä, mutta työ on hyvin säästä riippuvaista ja kustannuksia voi syntyä vielä vuoden 2024 puolella.

Oheismateriaali Ernholmin jälkihoidon ja saneerauksen tilanne ja toimenpiteet, viikko 32/2023

Esittelijä Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto merkitsee selvityksen tiedoksi ja lähettää asian tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu Toimialajohtajat, Päivi Paavilainen, talouspäällikkö

Kaupunginhallitus 02.10.2023 § 253

Valmistelija Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Sen jälkeen kun asia valmisteltiin kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaostolle, rantojen puhdistustoimenpiteitä on jatkettu, likaantunutta ainesta on kuljetettu käsiteltäväksi, uusia öljyntorjuntapuomeja on hankittu ja asennettu, ruokoa on leikattu ja kuljetettu pois, on tullut jäte- ja kuljetusmaksuja ja uponneen troolarin nostamiseen ja siirtämiseen liittyen on tehty konsultointia ja suunnittelua. Näiden toimenpiteiden kustannukset ovat tiedossa. Johtavalla ympäristönsuojelutarkastajalla ja teknisellä päälliköllä on ollut ELY:n ja Öljysuojarahaston kanssa jatkuvasti kokouksia tilannekuvan viestimiseksi sekä tarvittavien toimenpiteiden ja toimenpidetason vahvistamiseksi, ja kokouksista on pidetty pöytäkirjaa. Näin varmistetaan, että Öljysuojarahasto maksaa kustannukset kaupungille takaisin jälkikäteen.

Poliisi ja rajavartiolaitos eivät ole löytäneet troolarin omistajaa. Kaupunki on etsinyt omistajaa ja ilmoittanut troolarin siirtämisestä julkisella kuulutuksella 22.8.–12.9.2023.

Juuri nyt troolari on nostettu ja siirretty telakalle. Rajavartiolaitoksen partio on käynyt Krivest Yard Oy:n telakalla Korppoossa 18.9.2023 kuvaamassa ja tarkastamassa aluksen. Rajavartiolaitos on vaaditun dokumentoinnin tehtyään antanut luvan aloittaa aluksen hajottamisen osiin, purkamisen ja lajittelun. Näiden toimenpiteiden kustannuksia ei ole saatu, mutta troolarin nostamisesta, siirtämisestä ja purkamisesta aiheutuneet kustannukset ovat tiedossa, koska näistä toimenpiteistä on pyydetty tarjoukset. Jätteenkuljetus- ja jätekustannukset on arvioitu, mutta ne eivät ole vielä tarkkaan tiedossa.

Troolarin siirtämisen jälkeen vahinkopaikan lähin lahti puhdistetaan syksyn aikana.

Tällä hetkellä kertyneet kustannukset ovat noin 510 000 euroa.

Esittelijä	Vt. kaupunginjohtaja Hanna-Maria Grandell, puh. 050 473 9910 etunimi.sukunimi@parainen.fi
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee tilannekuvan ja informaation öljyvuodosta tiedoksi.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Jakelu	Toimialajohtajat, johtava ympäristönsuojelutarkastaja, talouspäällikkö

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 346
539/11.01.04/2023

Valmistelija Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Tapahtumat kaupunginhallitukselle 2.10.2023 §:ään 253 tehdyn valmistelun jälkeen:

Öljyä vuotava troolari on hajotettu osiin, purettu, lajiteltu ja kierrätetty. Vaadittu dokumentointi on tehty. Sen jälkeen kun troolari oli siirretty telakalle, myös onnettomuuspaikkaa lähinnä oleva lahti puhdistettiin ja ennallistettiin.

Arctia ilmoitti 24.10.2023 saaneensa työt valmiiksi ja lähti alueelta.

Saneeratuilla alueilla pidettiin 10.11.2023 fyysisesti paikkakatselmus yhdessä kaupungin teknisen puolen ja ympäristövalvonnan, ELY-keskuksen edustajien, Rajavartiolaitoksen ja Arctia Oy:n kesken. Tarkoituksena oli käydä toteutetut toimenpiteet läpi paikan päällä. Tuloksen todettiin ja hyväksyttiin olevan ELY-keskuksen määrittelemän toimenpidetason mukaisesti sovitun mukainen, eli alue on ennallistettu.

Arctia kutsuu vielä kiinteistöjen omistajat loppukatselmukseen.

Arctia toimittaa toimenpiteistä loppuraportin marraskuun kuluessa ja kaupunki hakee Öljysuojarahastolta korvausta 100 prosentista kustannuksista. Kaupungin hakemus osoitetaan ELY:lle, joka antaa sen jälkeen lausuntonsa ja vie asian Öljysuojarahastolle.

Onnettomuusalueella on ollut ja on edelleen myös valkoinen troolari, joka on sijainnut öljyä vuotavan troolarin vieressä. Valkoinen troolari on ollut meren pohjassa. Se on nostettu ylös kerran hyvin kauan sitten, minkä jälkeen se on taas uponnut. Nyt sen nosti uudelleen ylös Arctia Oy, joka työskenteli alueella nostaakseen ja siirtääkseen öljyä vuotavan sinisen troolarin. Valkoinen troolari on tällä hetkellä pinnalla, ja se on kiinnitettyä alueella olevan ns. ”pizzaveneen” vieressä ja siitä pumpataan tarpeen mukaan pois vettä, jotta se pysyy pinnalla. Jos tämä toiminta lopetetaan, troolari uppoaa lähitulevaisuudessa taas uudelleen. On epävarmaa, kestääkö sen rakenne/kunto kolmatta nostoa. Valkoisesta troolarista ei voi vuotaa öljyä tai muuta vastaavaa, koska sen moottori ja muu riskialtis varustus on poistettu jo aikaisemmin.

Rajavartiolaitos etsii, mutta ei ole löytänyt valkoisen troolarin omistajaa. Kaupunki on etsinyt omistajaa ja ilmoittanut troolarin siirtämisestä julkisella kuulutuksella kaupungin verkkosivuilla 25.10.–15.11.2023. Mikäli aluksen omistajaa ei tavoiteta, kaupunki voi siitä huolimatta nostaa, viedä pois ja romuttaa aluksen jätelain (646/2011) 74 §:n nojalla. Mikäli omistaja löydetään myöhemmin, korvausvaateet kohdistetaan omistajalle.

Valkoisen troolarin romuttamisesta aiheutuvat kustannukset ovat tarjouksen mukaan 35 000 euroa + nosto-, kuljetus- ja jätekustannukset.

Kaupunki on etsinyt erilaisia avustusmahdollisuuksia valkoisen troolarin siirtämiseksi, purkamiseksi ja kierrättämiseksi. Myös ELY-keskus on ollut apuna avustusmahdollisuuksien selvittämisessä, mutta ELY-keskukselta saadun tiedon/lausunnon mukaan avustusmahdollisuuksia ei ole löydetty. Öljysuojarahasto ei korvaa valkoisen troolarin johdosta tehtäviä toimenpiteitä, koska troolari ei voi aiheuttaa öljyvahinkoa/vuotoa.

Tällä hetkellä, 8.11.2023 mennessä kertyneet kustannukset ovat yhteensä 1 061 064,03 euroa sisältäen arvonlisäveron.

Esittelijä

Vt. kaupunginjohtaja Hanna-Maria Grandell, puh. 050 473 9910
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee selvityksen tiedoksi ja
1) valtuuttaa talouspäällikön yhdessä teknisen päällikön kanssa hakemaan Öljysuojarahastolta täysimääräistä korvausta, kun kaikki kustannukset ovat saapuneet
2) päättää, että valkoinen troolari siirretään ja romutetaan, ellei omistaja löydy 15.11.2023 päättyneen kuulutuksen kautta, jotta välttyään lisäkustannuksilta, joita aiheutuu aluksen pinnalla pitämisestä tai nostamisesta, jos alus uppoaa uudelleen
3) toteaa, että valkoisesta troolarista aiheutuvat mahdolliset kustannukset lankeavat ensisijaisesti kaupungille. Näitä kustannuksia ei ollut huomioitu vuoden 2023 talousarviossa.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Päätös tarkastettiin välittömästi.

Jakelu

Toimialajohtajat, johtava ympäristönsuojelutarkastaja PP, talouspäällikkö PP, yhdyskuntainsinööri MJ
